

Pozdrav ze Křtin

Ročník 19

3/2008

Štědrej večer nastal

Děti už netrpělivě počítají, kdy nastane ten nejkrásnější večer v roce. Nedivme se, že se nemohou dočkat, vždyť každý člověk, nás starší nevyjímaje, rád něco dostane. A děti dnes dostávají dárků mnoho, Ježíšek bývá opravdu štědrý, přesto, že si dnes mnoho mladých rodin musí utahovat opasky. Víme však, že svoboda se nedá zaplatit ničím a že klec zůstává klecí, i kdyby byla ze zlata a létali v ní pečení holubi přímo do pusy. Pomalu se také dozvídáme, že i svobody se dá zneužít, že má svůj líc i rub. Než nastane ten štědrý večer, prožíváme den téhož jména. A jak si mnozí vzpomenou, nebývalo na stole zrovna štědře prostřeno. Postívali jsme se a vidět takzvané zlaté prasátko nebyl ten hlavní důvod! Půst má své místo v přípravě na každý velký svátek. A vánoce jsou veliké tím, že oslavujeme štědrost, o které svatý Pavel píše svému žáku Titovi: „Projevila se Boží добрta, která přináší spásu všem lidem“ (Tit 2,11). A svatý Jan píše o světle, které přicházelo na svět, aby osvítilo každého člověka (srov. Jan 1,9). Ano, Bůh je tak štědrý, že dal světu dokonce svého Syna. Proto předvečer jeho narozenin dostal toto pojmenování. Proto Boží štědrost je ta hlavní o vánocích, i když ani ta lidská není k zahození.

Bůh náš nebeský Otec je ten štědrý dárce všeho dobra, on ať je veleben nyní i na věky! Jeho štědrost se snažíme všichni napodobit o vánocích, ale máme tak činit po celý rok a nejen letos. Podobně máme také vidět jeho otcovství. Otcovský přístup je dnes tak vzácný a zároveň tak potřebný. A nejen k vlastním dětem. Muži i ženy mohou cítit odpovědnost vpravdě otcovskou za svěřenou práci, za svěřené lidi, za půdu, za přírodu a zemi. Mateřsky se musíme starat o děti, ale asi ne o přírodu. Je nám však svěřena od Boha Otce a my tedy máme podle jeho vzoru k ní přistupovat. A to je skutečně chlapská fuška, to dá doopravdy zabrat.

U trůnu Panny Marie Křtinské na vás všechny rádi pamatujeme a zvláště ve dnech vánočních.

Radostné prožití nejkrásnějších svátků v kruhu rodinném i u našich betlémů. Láska Boží a přímluva Panny Marie ať vás provází v novém roce 2009.

Zplna srdce vám žehnáme

P. Jan Peňáz

P. Tomáš Prnka

Blíží se významné křtinské jubileum.

Křtiny patří k našim nejstarším poutním místům. V roce 2010 budeme slavit osmisté výročí zjevení Panny Marie Křtinské. Ze starých zápisů (1. polovina 18. století) se dovídáme: Socha Panny Marie Křtinské se zjevila za bouře a v blesku v Bukovince (dříve byla označena jako Malá Bukovina). Zápis cituje knihu „Atlas Marianus“ ze 60. let 17. století: „Zázračná socha Panny Marie Křtinské sedm stěvíců vysoká (205 cm) a již čtyři století zázraky proslavená, byla nalezena za nebeského blesku v houští.“

V té době v Bukovince u malého kostelíčka měli bydlet zbožní poustevníci. Spolu s mnohými lidmi, kteří přicházeli i z daleka, uctívali Pannu Marii. Tradice mluví o benediktinech, kteří zde měli své sídlo.

Jak se dostala vzácná milostná socha do Bukovinky? Starobylá pověst vypravuje: Ve východní říši (byzantské) se rozmohlo v 8. století po Kristu takzvané obrazoborectví (ikonoklasmus). Z kostelů byly odstraňovány obrazy, malby na stěnách byly seškrabovány, kamenné sochy roztloukány, dřevěné páleny. Historie mluví o opatovi Janovi, který byl zašit do pytle a hozen do moře, protože nechtěl šlapat po obraze matky Boží. Mnich Petr byl mučen, že nechtěl ničit obraz Krista. Mnohé obrazy a sochy byly mocí Boží zachráněny. Zbožná pověst říká, jak je anděl přenesli na jiná místa. Tak i socha Panny Marie Křtinské měla být zachráněna z rukou bludařů a kacírů. Anděl ji přenesl nejprve do Uher a později na Moravu. Jakmile se objevila v Bukovince, ukázal se takový jas, že jej bylo možno vidět široko daleko. Mariánští ctitelé měli velikou radost. Rádi k ní putovali nejen zblízka, ale i z dalekých končin. Říkali: „To je naše socha, to je naše Paní.“ Každoročně přicházela řada procesí.

Starobylá zpráva se také zmiňuje o velkém neobvyklém kaštanu, který stál po dlouhá léta na místě zjevení. V té době ve zdejších kraji nerostly kaštany. Znalci přírody datují výskyt kaštanů v naší zemi až do 15-tého, případně 16-tého století. Jak se tedy dostal do Bukovinky? Anděl, který přenesl zázračnou sochu, zároveň přinesl právě i větévku kaštanu, ze které vyrostl mohutný strom. Poutníci ulamovali na památku pouti větvičky ze stromu, který považovali za zázračný. V roce 1716 se prastarý strom vyvrátil. Hned vysadili nový.

Je více podobných vyprávění o zázračném přenesení obrazů, soch a dokonce i o domku nazaretském. Měl být přenesen ze Svaté země nejdříve do Dalmácie a později do Itálie, kde je dnes známé poutní místo Loreto. Podobně se vypravuje i o obraze, který se uchovává v Padově.

Křtinská Madona je veliký Boží dar, dar nebe, v blesku nebeské nám darovaný. Co jiného znamená nebeský blesk, nebeská záře než Anděl světla? Tak říká starý zápis: „Zjevil se na poušti pod horou anděl v plameni hořícího keře.“ (Skutky apoštolů, kap. 7,30) Poznáváme jak si naši předkové vážili a ctili Pannu Marii Křtinskou, kterou nazývali „Záštitu Moravy“ (Scutum Moraviae) a křtinské poutní místo „První Ave“! Je to pro nás velká výzva, zvláště před blížícím se významným výročím.

Jak se dostala milostná socha do Křtin?

Je celá řada legend. Slovo legenda neznamena pověst. Je odvozeno z latinského: ea, quae legenda sunt (česky: „To, co má být čteno“). Historie říká: Začátkem 13. století patřilo křtinské panství vysoce urozenému pánu Lvovi z Klobouk, maršálku moravského markrabství. Roku 1200 vystavěl v Zábrdovicích klášter a v roce 1203 kostel ke cti Panny Marie Nanebevzaté. Kostel konsekroval biskup hnězdenský za přítomnosti biskupa pražského a olomouckého.

V roce 1210 ve křtinském údolí, kde již stál malý farní kostel ke cti a chvále Narození Panny Marie vystavěl klášter s větším kostelem. Sem uvedl řeholnice premonstrátského řádu. Do Křtin pak přenesl milostnou sochu z Bukovinky. Kněží a řeholnice měli povinnost ve dne v noci prozpěvovat své Královně čest a chválu. Zde řeholní sestry věrně opatrovaly milostnou sochu. Jan Žižka v roce 1423 rozbořil klášter i kostel. Řeholnice „zamordoval“. Třem se podařilo zachránit útekem do Zábrdovic. Zázračná socha (často nazývaná obrazem) byla přenesena do starého malého kostela, který byl nazýván kostel zázračné Panny Marie. Blízko rozbořeného kostela, (stával v místech dnešní kaple sv. Anny) lidé viděli červené, krvavé místo. Pověst vypravuje, že na tom místě byly řeholnice umučeny a tak se objevuje jejich krev. To znamenalo trvalo až do roku 1718, kdy na tom místě se začala stavět kaple sv. Anny.

Ctitelé mariánští mluvili o mnohých zázračných událostech. Mnohé byly zaznamenány v památné knize, kterou podle vyprávění ukořistili Švédové při obléhání Brna v roce 1645. Celou řadu dalších zaznamenal zábrdovický mnich Vigsius v knize, ve které je uvedeno nejstarší zobrazení Panny Marie Křtinské. Podobně i další spisy.

Stará kniha uvádí následující zázrak: Kristián, měšťan královského města Brna, měl jediného syna Ondřeje. Již v kolébce byl těžce nemocen. Tři roky se trápilo dítě i rodiče. Žádný lék nepomáhal. Rozhodli se putovat do Křtin. Tak se vypravili roku 1638, před oltář Panny Marie položili dítě a vroucně se modlili. Tu pozorovali, jak tvář dítěte dostává zdravou barvu, jak bolest přestává, dítě se uzdravuje. Velmi potěšeni se s radostí vrátili domů. Z vděčnosti se Ondřej rozhodl sloužit Panně Marii Křtinské. V roce 1660 oblékl bílý řeholní šat a vstoupil k premonstrátům v Zábrdovicích. Tak sloužil jako řeholník Matce Boží až do smrti.

Vánoce

Slavnost Narození Ježíše Krista 25. prosince. Štědrý večer 24. prosince je předvečer tohoto vlastního svátečního dne. Proto hlavní bohoslužba bývá o půlnoci, když už začíná další den. Slovo Vánoce je od noci, která je svatá nebo také zavátá, německy Weihnacht – doslova posvěcená noc.

Křesťané věří, že když se narodil Ježíš Kristus, sám Bůh se stal člověkem, aby byl lidem co nejbližší a mohl pro ně co nejvíce udělat. Narození Ježíšovo bylo očekáváno v Izraelském národě v židovském náboženství asi 2 tisíce let. Bylo očekáváno i jinými národy, jak to dosvědčuje příchod tří Mudrců – králů při Ježíšově narození do Betléma.

Ježíšovo narození rozdělilo čas světa na dobu před Kristem a po Kristu. Od této události počítáme náš letopočet. Stalo se to podle předpovědí biblických proroků v Betlémě u hlavního města Jeruzaléma v národě Izraele – dnešní stát Izrael. Ježíšovým otcem byl sám Bůh, proto mu říkáme Boží Syn, jeho matkou byla Maria, jeho pěstounem, který mu před lidmi zastával otce a vychovával ho, byl Josef. Jeho narození bylo obklopeno pozoruhodnými úkazy andělů, které viděli prostí pastýři kolem Betléma. Dalším úkazem byla také nová hvězda na obloze, kterou objevili hlavně Mudrci ve východních zemích, asi v Persii, to je dnešní arabský poloostrov.

Vánoční dárky. Podtextem je událost, že Bůh poslal svého Syna na svět jako největší dar lidem. Abychom toto obdarování Bohem lépe prožili, obdarovávají se lidé vzájemně. Říkáme, že to jsou dary od Ježíška, protože je to kvůli jeho narození a všechno co máme je nějakým Božím darem. Velkou hodnotu mají dárky, které nás stály nějakou obětí nebo které jsme vyrobili sami. Ježíš také později řekl: „Co jste udělali pro jednoho z mých nejmenších, to jste udělali pro mě.“ Proto dát jemu dárek k narozeninám můžeme tím způsobem, že ho dáme někomu z našich blízkých lidí.

Vánoční ryba má také svůj náboženský symbolický charakter. Aby se den narození Krista dobře prožil, byl celý den před tím dnem postním. Ryby byly se středomoří jídel chudých lidí, daly se získat snadněji než chleba, který stál mnoho práce, proto byly považovány vždy za postní jídlo. Tak se asi dostaly do našeho slavení Štědrého večera a v našem prostředí dostaly spíše sváteční charakter. Ryba je také starokřesťanské znamení, užívání v prvních staletích více než kříž. Řecký název ryby – ICHTHYS je složen ze začátečních písmen krátkého křesťanského vyznání víry Iesus CHristos THEu Yos Soter – Ježíš Kristus Boží Syn Spasitel.

Lidové Betlémy jako zpodobnění události narození Ježíše Krista mají svůj původ asi v prvním živém Betlémě, který s dovolením papeže uspořádal v lese u Grecia u Assisi v Itálii asi v roce 1223 sv. František. Dostaly podobu mnohých různých kultur. Zapojením současných krojů a zaměstnání se vyjadřovala víra, že Ježíš Kristus přišel i pro naši zemi a naši dobu a naši kulturu. Bohužel Betlémy se současnými lidmi se vyskytovaly naposled někdy na počátku 20. století a od té doby už se jen historizují. Živý Betlém vyjádří tuto událost nejlépe: Svatou rodinu představuje skutečná rodina s dítětem a všichni přítomní se stávají těmi, kdo se jdou poklonit.

Vánoční strom připomíná biblický strom života v ráji. Proto ten strom teď oslavujeme a zdobíme a osvětlujeme. Je to také dřevo jeslí, do kterých narozeného Ježíše položili a dřevo kříže, na kterém Ježíš zemřel.

Betlémské světlo je živé světlo, které rakouští skauti v předvánoční době letadlem dovážejí z místa narození Ježíšova v Betlémě v Izraeli do Evropy a tady se světlo rozděluje. Živě nás to spojuje s Betlémem a symbolizuje Kristovu lásku, když se světlo dělením neumenšuje naopak rozmnožuje.

P. Jindřich Bartoš

Tři mudrci

Na velbloudech vznešení páni sedí,
do dálky na nebesa hledí,
tam hvězda září, ta, co má je vést,
po jedné z mnoha karavanních cest.

Hvězda, mocné nebes znamení
nad slují, kde Mesiáše zrození,
vydává dnes divuplný třpyt,
ohlašuje, kde král největší má být.

Tři mudrci k Betlému se blíží,
za sebou pouť, únava je tíží.
Hle! Vidí sluj malou chudičkou
v ní Ježíše se svojí Matičkou.

Klaníce se děcku rozmilému
myrhu, zlato, kadidlo darující Jemu,
radostni, že našli Krále spásy,
uslyševše andělů svatých hlasy,

zpět jinou cestou, než přišli se dali,
by spletli ty, jenž Ježíši smrt přáli,
by pachole mohlo klidně spát,
a maminka jej mohla kolébat.

Marie Anna Urdi

Pro Matičku ze Křtin

V krásném údolí krajiny čisté,
tam, kde leží chrám Panny Marie Křtinské,
tam rozezní se zvonohry líbezný hlas,
a Panna Maria zve nás k sobě zas a zas.

Jen Ty utěšíš srdce poutníka,
který se k Tobě Matičko s pokorným srdcem utíká.

Svoje srdce vložit v ruku tvou,
buď mi Panno Maria vždy oporou.

Do Tvého domu ve Křtinách vracím se vždy hrozně rád,
pro tu lásku a sílu, co mohu u Tebe načerpat.

S Tebou nejsem nikdy sám,
jsi to nejcennější co na světě mám,
ruku v ruce s Tebou toužím dojít v nebes chrám.

Pavlinka Ťupová

Svatohubertská mše

Dne 9. listopadu 2008 jsme se vydali s naší rodinkou na slavnou Svatohubertskou pouť do Křtin. Tyto krásné chvíle strávené ve Křtinách u Matičky Boží se nemohou s ničím na světě rovnat.

Při vchodu do kostela nás přivítala nejen vůně chvojí zdobící celý chrám, ale především sama Panna Maria s otevřenou náručí. Mše sv. se zúčastnili významní zahraniční delegáti, příznivci myslivosti, ale i nespočet poutníků. „Chrám je nejhezčí tehdy, je-li naplněn poutníky“ toto jsou slova P. Prnky a musíme mu dát za pravdu. V tento den při desátém výročí Svatohubertské mše praskal chrám Matičky Křtinské opravdu ve švech. Na začátku mše sv. se nesl v průvodu jelen desaterák, darovaný myslivci k poctě sv. Huberta a při příležitosti desátého výročí.

Na nezapomenutelné atmosféře se podílel hudební doprovod celé mše sv. Při obětování zazněla píseň „Ave Maria“. Při této písni a právě v této chvíli, kdy každý otvírá své srdce Matce Boží se tajil až dech.

Těšíme se na další setkání u nohou Panny Marie Křtinské.

Pavlinka Ťupová

Svědectví

Slovo „setkání“ obvykle mi navodí úryvek evangelia, v kterém sv. Lukáš popisuje událost v horách judských. V Zachariášově domě se setkává Panna Maria se svojí starší příbuznou Alžbětou. Setkání plné radosti, pohody, Ducha svatého. Krásný vzor a příklad, stále aktuální. Často se navzájem setkáváme. Některé se zapíše hluboko do srdce.

Jsem v kostele v blízkosti trůnu Panny Marie Křtinské. Tu ke mně přistoupí muž a říká: „Je mi 63 roků. Ještě jsem žádnému knězi nepodal ruku. Jsem výplod socialismu. Můžete mi podat ruku?“ Co vše skrývá jeho výpověď? Odpovídám: „Jistě a rád!“ Nebylo třeba mnoho slov. Dodatečně jsem se pomodlil druhý desátek radostného růžence s prosbou: „Ať Matka Boží zúrodní toto setkání a vydá bohaté ovoce pro obě strany - pro něho i pro mne.“

P. Tomáš Prnka

Přes naše webové stránky mně přišla následující zpráva:

„Dobrý den, nebyla jsem vychována ve víře v Boha a Ježíše Krista, ale při návštěvě vašeho kostela není možné neuvěřit tomu, že Bůh existuje. Nikdy předtím ani nikdy potom jsem již nic tak krásného neviděla. S přáním krásného dne,

Kateřina V., Most

Vybíráme z dojmů poutníků:

Přeji pěkný den, včera večer jsem navštívila s celou rodinou večerní bohoslužbu se světelným průvodem. Naposledy jsem na této akci byla asi před 20 lety jako malá holka. Můžu říct, že kostel je nádherně opraven, z výmalby jsme byli nadšeni, jak je krásná. Myslím, že je to nejhezčí kostel v celé zemi! Díky.

Jiřina Pařilová

Prožili jsme krásný den ve Křtinách, kde jsme jako každoročně u naší nebeské matičky načerpali novou energii do dalšího roku.

Manželé Kolářovi

Pozvánka na setkání v Blažovicích:

Šebestián Kubínek byl jeden z největších a nejslavnějších křtinských poutníků v 19. století. U příležitosti 210 let od narození tohoto Apoštola dobrého tisku Šebestiána Kubínka pořádá farnost Blažovice 18. ledna 2009 „Vzpomínkové setkání“:

- v 9:15 hod. mše svatá – sloužit bude novoříšský opat P. Marian Kosík, OPraem.
- ve 14:30 hod. – „Co nám říká Šebestián Kubínek dnes?“ – Pestrý program s vystoupením hostů - Kulturní dům.

Informace pro rok 2009

Vydali jsme nástěnný kalendář na rok 2009. Obsahuje církevní kalendárium a přehled hlavních poutí. Neděle a významné svátky jsou označeny příslušnou liturgickou barvou.

V roce 2009 připadá Hod Boží velikonoční na 12. dubna.

1. jarní pout' bude 23. a 24. května.

Hlavní pout' bude 30. a 31. května.

Kompletní přehled poutí uvedeme v dalším (velikonočním) čísle Pozdravu ze Křtin.

Pěší poutníci na Velehrad přijdou do naší farnosti ve středu 19. 8. večer, přespí a ráno budou pokračovat.

Vánoce 2008

Na středu 17. 12. v 18.00 hod. připravujeme předvánoční koncert. Program a účinkující ještě zveřejníme. Kostel bude již vánočně vyzdoben.

V neděli 21. prosince bude v 17 hodin Živý Betlém a před ním nám naši skauti přinesou betlémské světlo, které převezmeme.

Narození Páně oslavíme půlnoční mši sv. ve středu 24. prosince ve 22:00 hod. Bohoslužbu bude provázet křtinský chrámový sbor s orchestrem. Pro farníky zajišťujeme autobus.

Hod Boží vánoční:

ve Křtinách 7:30 a 10:30 hod. - při této mši sv. bude zpívat náš chrámový sbor

v Bukovince a v Březině v 9:00 hod.

Ve čtvrtek navečer v 17:00 hod. pořádají skauti za značného přispění rodičů v Bukovince na Dolním konci (u Konvalinků) „Živý Betlém“.

V pátek je svátek sv. Štěpána - bohoslužby jako na Hod Boží vánoční.

28.12. neděle – svátek sv. Rodiny - bohoslužby jako na Hod Boží vánoční. V neděli v 16.00 bude koncert MHD Rousínov (Malé hudební družení - umělecký vedoucí - Karel Votýpka)

31.12. středa - poslední den v občanském roce: děkovaná bohoslužba v 15:00 hod.

Čtvrtek 1. 1. 2009 - slavnost Matky Boží, Panny Marie. Bohoslužby jako na Hod Boží vánoční.

Neděle 4. 1. ve 14:00 hod. zazní Česká mše vánoční Jana Jakuba Ryby „Hej, mistře“ v podání Brněnského filharmonického sboru, Dómského smíšeného sboru, orchestru a sólistů. Řídí Petr Kolař, ředitel kůru brněnské katedrály.

V pondělí 5. 1. v 19:30 hod. – koncert Musica da Camera Brno, sbormistr Martin Franze, a Kantila Křtiny, sbormistr Lukáš Sotolář.

Neděle 11.1. – svátek Křtu Páně. Bohoslužby jako na Hod Boží vánoční.

Za všechny Vaše modlitby, za stálou přízeň, za Vaše dary upřímně Pán Bůh zaplat'! Dík i za finanční dary, které posíláte naším běžným účtem č. 1361998309/0800

Vydává Římskokatolická farnost Křtiny, PSČ 679 05, č.p 72.

Webový portál: <http://krtiny.katolik.cz>

Odpovídají:

P. Tomáš Prnka, tel.: 516 410 437, 731 402 625, e-mail: tomas.prnka@katolik.cz

P. Jan Peňáz, tel.: 516 439 189, 736 52 92 21, e-mail: penaz.vm@seznam.cz, www.poutnik-jan.cz